

Jarl Corduas tale ved Hjemmeværnsdistrikt Københavns parade

Taler

Jarl Cordua
Debattør og menig v.
Infanterikompagni København

Dato

4. maj 2025

Sted

Kastellet

1 Allerførst en tak til distriktschef Claus Rohde for invitationen til at tale på
denne 4. maj,

5 Det er en dag, hvor vi markerer 80-årsdagen for Danmarks befrielse. Efter fem
lange og ufrie år – i hagekorsets tunge skygge.

Det er en dag, hvor vi især mindes vore faldne og overlevende frihedskæmpere.

10 En del af dem hviler ude i Ryvangen, og i aften står Hjemmeværnet –
traditionen tro – igen fakkelvagt ved gravene.

15 Frihedskæmperne var typisk ganske unge mænd – men også unge kvinder – af
enhver politisk overbevisning – med vidt forskellig social baggrund – som i de
sidste to år af krigen – uden hensyn til de voldsomme konsekvenser det kunne få
for dem selv – gik til modstand mod den tyske besættelsesmagt.

De sprængte virksomheder i luften, som arbejdede for værnemagten.

20 De hjalp vore jødiske landsmænd videre til Sverige

Og de sikrede våben, som blev kastet ned af Royal Air Force.

25 Modstandsbevægelsen i uniform hos marinen sænkede danske orlogsskibe, så de
ikke faldt i fjendens hænder.

Nogle fik endda den voldsomme opgave med at skyde stikkere i fjendens sold.

Men modstandsbevægelsen gav også med de såkaldte illegale blade befolkningen

30 ren besked om tingenes egentlige tilstand bag den omfattende tyske censur. Og blev man taget af Gestapo med tasken fuld af illegale tryksager, var det ikke en gratis omgang. For man risikerede livet i en tysk KZ-lejr.

35 Andre blev tævet ihjel i Shell-huset eller fik revet neglene af på Staldgården i Kolding.

Og endelig kunne man blive skudt ned som en hund, som det skete for 11 tilfangetagne modstandsfolk ved en landevej nær Roskilde eller ende livet foran en henrettelsespeloton på pistolskydebanen ude i Ryvangen, som det overgik
40 202 af vores landsmænd.

Tyskerne viste ingen nåde. Selv store drenge i teenage-alderen skød de for at understrege, hvor langt de ville gå for at bekæmpe modstandsbevægelsen.

45 Nogle år efter Befrielsen bemærkede Frihedsrådets formand og Hjemmeværnets første kommitterede Frode Jakobsen i en tale: at det at deltage i Frihedskampen ikke var uden omkostninger for modstandsbevægelsens folk. Heller ikke for de overlevende.

50 2000 danske krigssejlere bidrog til frihedskampen på anden måde. I fem år måtte leve med den konstante risiko for at blive torpederet og dø under konvoj-sejlads hen over Atlanten.

Modstandsfolk, soldater og krigssejlere. Mange led af PTSD – dengang dårlige
55 nerver – En del gik i stykker og tog sig selv af dage. De betalte alle en meget høj pris for at yde deres – og dermed Danmarks – bidrag til de allieredes kamp for at befri Europa fra Hitlers voldsherredømme. Og Befrielsen af Danmark kom den 5. maj kl. 8 om morgenen.

60 Som bornholmer skynder jeg mig at nævne, at min fødeø måtte vente yderligere 11 måneder på at blive helt befriet. Denne gang fra Den Røde Hær, og inden da – i dagene efter befrielsen – lagde sovjetiske bombefly store dele af min hjemby Nexø – og Rønne – i grus.

65 I årene efter krigen flokkedes mange af modstandsbevægelsens mænd og kvinder om Hjemmeværnet og det daværende lotte-korps. For de ville yde deres bidrag til, at de ikke éngang mere i deres liv skulle opleve Danmark under fremmed åg.

70 Opgaven med at mobilisere folk til forsvar af deres fædreland er lykkedes – godt. For i 80 år har vi levet i frihed og i fred. Måske så godt, at mange ikke længere kunne se formålet med Hjemmeværnet.

De – VI – er nu kommet på helt andre tanker!

75

For freden er desværre forbi. Først med russernes besættelse af Krim og dele af Ukraine. Og siden med Putins fuldskala-invasionen af landet for tre år siden.

Senest har vores store allierede igennem otte årtier – USA – vendt os ryggen. På
80 spørgsmålet om han kunne tænke sig at annektere Grønland svarer landets præsident ”ja”. Tænk at vores allierede udfordrer Rigsfællesskabet på denne måde. Præsidenten skaber også konstant tvivl om, hvorvidt USA vil komme Europa til hjælp, hvis vi kommer under angreb.

85 I tre år har Danmark hjulpet de heltmodige Ukraines væbnede styrker til at modstå angrebet fra Putins Rusland. Danske soldater og hjemmeværnsfolk har også bidraget til træningen af unge ukrainske soldater, som hver dag ser døden i øjnene i skyttegravene. Alt det er den nye amerikanske regering ligeglad med. Ligeså vel som landets vicepræsident håner vores 50 døde landsmænds indsats i
90 Irak & Afghanistan ved at kalde Danmark for ”ingen god allieret”. Deres mindetavler hænger herovre. Gad vide hvad de ville sige til det, hvis de kunne tale?

Denne 4. maj er vi alene hjemme. For første gang i 80 år.

95

Men forhåbentlig har vi andre allierede her i Norden, hvor vi for første gang i tre årtier stirrer vi ind i en fremtid med en truende fjende uden USA ved vores side. Hvor vi selv skal løfte meget mere af opgaven med at forsvare Danmark. Hvad gør man? Lukker man øjne og ører? Slår man opgivende ud med
100 hænderne? Eller tager man ansvaret på sig og stiller til tjeneste i Hjemmeværnet for dog at yde sit.

Jeg valgte selv – med lidt hjælp og på opfordring fra kompagnichef, major Troels Graff – det sidste. Og tak for det, Troels!

105

Tallene viser, at jeg ikke er den eneste. Vi mærker alle sammen, at nye folk

strømmer til Hjemmeværnet, opsatte for at hjælpe til med at forsvare vores land mod den trussel, som vi alle kan se, er på vej.

110

I Danmark har vi i øvrigt mange gode forbilleder, når det gælder selvopofrelse, pligtfølelse og troskab mod fædrelandet:

Vores soldater i Sønderjylland om morgenen den 9. april 1940.

115

De gamle frihedskæmpere naturligvis.

De udsendte, der gennem årene med livet og sjælen som indsats deltog i Forsvarets missioner i udlandet.

120

Men også Hjemmeværnets mænd og kvinder med deres indsats gennem mere end 75 år, som der burde stå mere respekt om.

Vi står nu, i en ny og stadig mere utryk tid, med ansvaret for at forsvare og bære frihedens fakkelt videre til de næste generationer efter os.

125

Vi kan ikke tillade os at svigte, og det VIL vi heller ikke.

Jeg er derfor helt sikker på, at Hjemmeværnet og vores distrikt her i København aldrig vil tøve med at yde vort store bidrag til at løse opgaven med at sikre vores fædreland endnu flere årtier i fred og frihed.

130

Tak for ordet!

135

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

140

Tags

Mindetale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jarl-corduas-tale-ved-hjemmevaernsdistrikt-kobenhavns-parade>

145